

Hallintosäännön tarkistaminen

Kaupunginhallitus 13.04.2026 § 60

Valmistelija

Hallintojohtaja Liisa Salo 2.4.2026

Kuntalain 90 §:n mukaan jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö. Hallintosäännössä annetaan lain mukaan tarpeelliset määräykset ainakin kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelyistä ja valtuuston toiminnasta. Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeisin ohjausväline.

Kunnan ja kuntayhtymän päätöksenteko- ja hallintomenettelyistä säädetään kuntalain 12 luvussa. Kuntalain lisäksi menettelyä ohjaavat muun muassa hallintolaki ja hallinnon yleiset periaatteet.

Kuntalain lähtökohtana on, että hallintosäännössä annetaan kaikki tarpeelliset määräykset kunnan hallinnon, toiminnan, päätöksenteko- ja hallintomenettelyn sekä valtuuston toiminnan järjestämisestä. Hallintosäännössä annetaan myös tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelyistä sekä valtuuston toiminnasta valmiuslain 3 §:n mukaisissa poikkeusoloissa sekä kuntalaissa tarkoitetuissa normaaliolojen häiriötilanteissa.

Hallintosäännössä määrätään kunnan eri viranomaisten toimivallan jaosta ja tehtävistä. Hallintosäännössä ei pääsääntöisesti toisteta laissa toimielimille säädettyjä tehtäviä.

Kaupungissa toteutettiin vuosina 2024–2025 kaupunginhallituksen asettaman toimikunnan johdolla merkittävä hallintosääntöuudistus. Uusi hallintosääntö, johon sisältyi sekä toimielin- että henkilöstöorganisaation uudistaminen, hyväksyttiin valtuustossa 26.5.2025 ja sääntö tuli voimaan 1.6.2025. Valtuuston päätökseen lisättiin seuraava toimenpideoite: ”Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto edellyttää, että uutta hallintosääntöä arvioidaan ja tarkastellaan uuden valtuustokauden alkaessa.”

Sääntöön tehtiin valtuustokauden 2025–2029 ensimmäisessä valtuuston kokouksessa 2.6.2025 joitakin tarkistuksia, mm. poistettiin ehto, jonka mukaan lautakuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien tuli olla valtuutettuja.

Valtuuston kokouksessa 26.5.2025 jätettyyn toimenpideoitteeseen perustuen kaupunginhallitus nimesi 7.10.2025 § 219 työryhmän arvioimaan ja tarkastelemaan uutta hallintosääntöä. Työryhmä muodostuu jokaisen valtuustossa toimivan poliittisen ryhmän edustajasta sekä kaupunginjohtajasta ja hallintojohtajasta.

Tarkastelun ensivaiheessa johtoryhmä kävi hallintosäännön läpi ja kartoittanut mahdollisia muutostarpeita toimialoittain, jonka jälkeen kaupunginhallituksen asettama työryhmä aloitti varsinaisen toimintansa.

Työryhmä pyrki hallintosääntötarkastelussa avoimuuteen ja osallisti tarkasteluun valtuutetut ja henkilöstön. Viranhaltijoiden muutosehdotukset sisältävä hallintosääntö, 2.6.2025 voimaan tullut hallintosääntö ja 31.5.2025 saakka voimassa ollut hallintosääntö asetettiin nähtäväksi

valtuuston intraan ja henkilöstön intraan. Lisäksi tiedotettiin, että henkilöstöorganisaatioon ei tule muutoksia. Työryhmä varasi valtuustoryhmille, valtuutetuille ja henkilöstölle mahdollisuuden tuoda esille hallintosäännön muutostarpeita. Muutosehdotukset tuli esittää 20.2.2026 mennessä.

Muutosehdotuksia tuli kaikilta valtuustoryhmiltä sekä lisäksi muutamalta valtuutetulta ja henkilökuntaan kuuluvalta sekä nuorisovaltuustolta. Työryhmä kävi ehdotukset läpi ja päätti hallintosäntöön esitettävistä muutoksista. Tämän jälkeen johtoryhmä kävi vielä säännön läpi, ja teki neljä muutosehdotusta, jotka työryhmä hyväksyi huomioitavaksi hallintosäännössä.

Merkittävin, kaikkien valtuustoryhmien ehdottama muutos on otto-oikeuden palauttaminen lautakunnille. Lisäksi neljän valtuustoryhmän ehdottamana kaupunginjohtajan, toimialajohtajien ja henkilöstöpäällikön kelpoisuusehtovaatimukset poistetaan hallintosäännöstä. Jatkossa niistä päättää kaupunginhallitus virkaa auki julistaessaan. Useamman tahon ehdotuksesta vastuu liikunta-alueiden suunnittelusta ja hoidosta siirretään kaupunginpuutarhurilta yhdyskuntatekniikan päällikölle.

Nuorisovaltuusto ehdotti, että nuorisovaltuuston puheenjohtajalle annetaan läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginhallituksen kokouksiin. Työryhmä päätyi esittämään hallintosäntöön mainintaa, että kuntalain mukaisten vaikuttamiselinten puheenjohtajille voidaan antaa kaupunginhallituksen kokouksiin läsnäolo- ja puheoikeus ao. vaikuttamiselimen aihepiiriin kuuluvan asian käsittelyn ajaksi.

Lisäksi hallintosäntöön ehdotetaan useita muita pienehköjä tarkistuksia; mm. tehtäviä tai ratkaisuvaltaa on siirretty viranomaiselta toiselle, lisätty pykälät koskien kaupungin tehtäviä rekisterinpitäjänä, automaattisen ratkaisumenettelyn käyttöönottoa ja kyberturvallisuuden liittyviä tehtäviä, huomioitu lainsäädännöstä tulevat tarkistustarpeet, muutettu kehitysjohtaja-virkanimike nykyiseen elinvoimajohtajaan sekä muutettu joitakin termejä vastaamaan nykyisin voimassa olevaa työ- ja virkaehtosopimusta tai muuten uutta ilmaisutapaa. Kaikki työryhmän ehdottamat muutokset on merkitty oheismateriaalina olevaan muutoshallintosäntöön siten, että poistettavaksi ehdotetut kohdat on esitetty punaisella, yliviivatulla fontilla ja lisättäväksi ehdotettu teksti sinisellä, alleviivatulla fontilla. Lisäksi muutoskohdat on korostettu keltaisella. Yhteenveto muutoksista on oheismateriaalina, kuten myös yhdistelmä valtuustoryhmien, valtuutettujen ja henkilöstön hallintosäntöön esittämistä muutoksista.

Uusi hallintosäntö esitetään tulevaan voimaan 1.6.2026.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Vesa Rantala
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaisen hallintosäännön.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan ehdotuksen.
Lisätietoja	Kaupunginjohtaja Vesa Rantala, puh. 040 775 9075, hallintojohtaja Liisa Salo, puh. 050 330 5286, etunimi.sukunimi@kauhava.fi

Valtuusto 11.05.2026
182/00.01.01.00/2026

Työsuojelu- ja yhteistyötoimikunta on 5.5.2026 § 18 tutustunut hallintosäännön muutoksiin ja merkinnyt hallintosäännön tiedokseen. Kokouskäsitely on oheismateriaalina.

Päätös
